

uit. Maar de Joden hadden de kiem des verderfs reeds in het Egyptische volk geplant. De Egyptenaren gingen onder. Maar de Joden bleven bestaan, want zij lieten op hun rassen wetten. Tot een blijde herinnering aan dien nacht van bloed en moord in Egypteland vierten de Joden jaarlijks het Paaschfeest.

De Joodsche Revolutie in Perzië.

De tweede Joodsche revolutie, die gelukt is, is in het boek Esther neergeschreven. Ze heeft ongeveer duizend jaar later plaats gevonden. De Joden hadden zich in het uitgestrekte Babylonische rijk verspreid, maar dit was door de arische Perzen onderworpen. Van Indië tot Noord-Afrika had dit jonge, krachtige bergvolk de landen veroverd en een groot imperium gesticht. Het stond op het toppunt van zijn macht, toen koning Xerxes op den troon kwam. Zijn slot bevond zich in Susa. Daar bevonden zich ook in grooten getale de Joden reeds. Deze koning Xerxes had een minister, Haman, die zijn volk lief had, en conscientieus voor het welzijn van het rijk waakte. Hij zag, dat de Joden de overhand hadden gekregen, dat ze alles in handen wisten te krijgen, en op ongehoorde wijze het volk uitzogen. Daarom waarschuwde hij den koning. „Er is een volk, verstrooid en verdeeld onder de volken in al de landschappen uws koninkrijks; en hunne wetten zijn verscheiden van de wetten aller volken; ook doen zij des konings wetten niet; daarom is het den koning niet oorbaar hen te laten blijven.“ (Esther 3:8.)

Haman gaf den koning den raad, dat men de Joden als een staatsgevaarlijke clique zou uitroelen of verdrijven. De koning gaf hem volmacht en Haman gaf bevel, allen, die tot het Joodsche volk behoorden, op den 13den Adar in het geheele land bijeen te brengen en gevangen te nemen.

Intusschen hadden de Joden den koning echter een mooi en wellustig Jodinnetje in den harem gesmokkeld. Ze heette Esther. Ze kreeg koning Xerxes in haar garen, en het gelukte haar zijn gunst en hartstocht voor zich te winnen. Nu was er echter te Susa een Joodsch oproerkraai, Mordechai geheten. Die gaf zich uit voor een oom van Esther en spoedig had ook hij des konings gunst gewonnen.

Toen nu het bevel van minister Haman werd uitgevaardigd, schrokken de Joden in het geheele rijk en te Susa werd raad gehouden, wat moest worden gedaan. Men kwam overeen, den koning door Esther om te krijgen en een groote revolutie tegen Haman en zijn antisemitischen aanhang door te voeren. Esther was bereid deze taak te aanvaarden. Ze was koningin geworden en had den koning weten te verleiden tot een leven van drankzucht en uitpattingen.

Bij zulk een drinkgelag kwam ze met haar verzoek tot hem. „Zoo zeide de koning tot Esther op den maaltijd des wijns: Wat is uw bede? en zij zal u gegeven worden.“ De Jodin eischte de terugneming van het bevel om de Joden te verdrijven.

De koning beloofde het en nu begon de Jodin minister Haman te belasteren en verdacht te maken. Ze zei, dat Haman haar had willen overvallen en verkrachten. Xerxes geloofde haar. Hij liet zijn trouwen minister aan de galg hangen, die deze voor den oproermaker Mordechai had bestemd. Bovendien leverde hij Hamans aanhangers over aan den willekeur der Joden, en verklaarde hen vogelvrij. Dit bevel werd voor de Joden een signaal tot oproer. Er volgde een nacht van bloedvergieten, nog erger dan de Paaschnacht in Aegypteland. Het was de 13de Adar. „En in den burecht Susa hebben de Joden gedood en omgebracht vijfhonderd mannen. En Parshandatha, en Dalfon, en Aspatha, en Poratha, en Adalia, en Aridatha, en Farmastha, en Arisai, en Aridai, en Vaizatha: de tien zonen van Haman.“

En de Joden, die te Susa waren, vergaderden den veertienden der maand Adar, en zij doodden te Susa nog 300 mannen.

De overige Joden nu, die in de landschappen des konings waren, vergaderden „en zij doodden onder hunne haters 75000.“

„En de Joden te Susa en de Joden van de dorpen, die in de dorpssteden woonden, maakten den 14en van de maand Adar tot een dag der vreugde en maaltijden en een vroolijken dag en der zending van geschenken aan elkander.“

„En Mordechai beschreef deze geschiedenissen; en hij zond brieven aan al de Joden, die in al de landschappen van den koning Ahasveros waren, om over hen te bevestigen, dat zij zouden onderhouden den 14en en den 15den van de maand Adar in alle landschappen en ieder jaar.“ (Esther 9:6-21.)

„En de koning maakte Mordechai groot, en legde achting op het land en de eilanden der zee.“ (Esther 10:1, 2.)

De Perzen hadden door deze revolutie den doodstoot gekregen. Niet lang daarna viel het Perzische rijk uiteen en Alexander de Groote richtte zijn macht op. Tot een plechtig aandenken aan dezen nacht van moord in Perzië, waarin ze 76000 antisemieten ombrachten, vierten de Joden jaarlijks het Purimfeest.

De Bekentenis.

Zoo zijn de beide hoogste feesten van het Joodsche jaar ontstaan: Purim en Pascha. Ze zijn ontstaan door verraad, oproer en bloedige massamoorden. Aljuda heiligt deze misdaden en beveelt ze de geslachten door deze heiliging aan tot navolging (Nacheiferung). Het voedt daardoor het Joodsche volk op de meest grondige wijze op tot steeds verder verraad, tot opstand en revolutie. Wie echter meent, dat de Jood van heden niet meer de Jood is uit den tijd der Egyptenaren, der Perzen of der Romeinen, bedriegt zich. Hij wacht ook heden nog op den dag van den grooten massamoord aan de niet-Joden. De „Stürmer“ heeft het bewijs daarvoor in de hand. In het Joodsche

tijdschrift „The Jewish Daily Post“, No. 135 van 14-VII-35, blz. 5, is in den vorm van een verhaal een bekentenis neergelegd, die zoo verschrikkelijk is, dat de heele wereld er van moet ophooren. Ze luidt:

Verhaal van Hitler en zijn Getrouwen.

Kort nadat Hitler de macht had gekregen, riep hij alle z.g. „geestelijke“ leiders van Duitschland bijeen om te vernemen, wat ze met betrekking tot het nieuwe regime hadden te zeggen. Tengevolge van een vergissing bevond zich onder de genooden ook een rabbijn. Ieder vleide den leider, en riep uit, dat zijn komen een waar geluk voor het land was. Alleen de rabbijn zei niets. Stil en nadenkend zat hij daar.

„Nu,“ zei Hitler, terwijl hij zich tot hem wendde. „Gij schijnt over iets na te denken. Laat ons hooren, wat U te zeggen hebt!“

De rabbijn staarde hem eenige oogenblikken aan, en sprak toen:

„Farao was een goddelooze antisemiet; maar de Joden overleefden hem. Tot zijn gedachtenis eten ze op het Paaschfeest mazah. Haman was nog erger; maar ook hem overleefden de Joden. Ter herinnering aan hem eten ze op het Purimfeest „Hamantaschen“ — Excellentie, ik was slechts bezig een nieuw feestmaal uit te denken...“

De oogen moesten opengaan; vooral van onze volksgenooten, die van N.S.B.-zijde elken dag met vertaald Duitsch worden aangesproken: „volksch“.

K. S.

3) Wij geven het woord maar onvertaald, daar een equivalent ons niet bekend is.

BOEKBESPREKING

Almanak van het Studentencorps F. Q. I. — Kampen, G. Ph. Zalsman, 1937.

Het studentencorps „Fides Quaerit Intellectum“ heeft zijn almanak weer gepubliceerd; bijzondere omstandigheden zijn oorzaak, dat deze aankondiging, die ik, evenals vorige jaren, op verzoek gaarne doe, wat later afkomt, dan eigenlijk wel gewenscht was geweest.

In behoorlijk tusschen de uitersten in balanceerende spelling (het beeld is raar) geeft het boek een tekst van zoodanigen omvang, dat op blz. 200 de advertenties kunnen beginnen.

Illustraties? Er zijn er vele. De aerieuze treden voorop: de nieuwe rector, de senaat van F.Q.I., wijlen Prof. Dr. T. Hoekstra, de nieuwe hoogleraar, de nieuwe lector, en twee overleden studenten, wijlen de heeren D. Ubbels en P. Westerveld. Verder hier en daar teekeningen in den tekst.

De inhoud is wel bekend, voor wat het jaarlijks weerkeerende gedeelte betreft. Het jaarverslag van den afgetreden ab-actis corporis toont, dat de auteur met de kerkelijke pers heeft meegedeeld.

Van de hand van Ds J. D. Boerkoel is een uitvoerig „In Memoriam“ gewijd aan Prof. Dr. T. Hoekstra. Op zijn bekende onderhoudende wijze vertelt Ds Boerkoel ook nu, en de typeering is meer dan eens treffend. Kort, maar even liefdevol, zijn de woorden van gedachtenis aan de overleden studenten.

Het „mozaïek“? Eerst een goedgeschreven artikel over 2 Tim. 2:19a: „Evenwel, het vaste fundament Gods staat“; auteur is C. V. Vervolgens een natuurlijk boven onzen lof verheven artikel van Prof. Dr. J. Ridderbos: „Het karakter der Messiaansche voorzeggingen van Haggai en Zacharia“. Daarna een respect afdwingende verhandeling van L. over: „Wet en Christus“. Het onderwerp is bijzonder moeilijk; temeer daarom hebben we voor zijn behandeling grooten eerbied.

Enkele leuke misverstanden worden, gelijk zulks te doen gebruikelijk is, op alleraardigste manier in rijm, naar het voorbeeld van „De Schoolmeester“, niet zonder toevoeging van eenige rake opmerkingen, gegeven door W. F. Ik geloof, dat deze auteur de kerkelijke pers minder trouw heeft gevolgd dan hij laat vermoeden. Tenzij zijn vers heel vroeg mocht zijn ingezonden.

Zooda men ziet, is dit laatste stuk het eenige, dat — in het Mozaïek — onder den „ernst“ het element van „juim“ brengt. De studenten zelf hebben dezen keer minder bijgedragen, dan in andere jaren meestal geschiedt. Het geheel is echter van betekenissen, en van blijvende waarde.

De rubriek „Varia“ opent met een tekening, die ditmaal niet academisch, doch geografisch bepaalde ingewijheid vordert. Een der studenten vroeg mij, per brief, of ik eens mijn meening over het probleem der varia wilde zeggen: of het n.l. goed was, in een naamloos ingezonden regeltje druks iemand aan te vallen, gelijk wel eens geschiedt in bedoelde rubriek. Ik zou antwoorden: dat hangt af van de regeling van het redacteurschap. Zie ik het wel, dan aanvaarden alle redacteurs verantwoordelijkheid ook voor de varia. Of het inderdaad zoo is, zou of een mededeeling, of een conflict en deszelfs afhandeling, moeten bewijzen. Intusschen geloof ik niet, dat er een conflict over de varia van 1937 komen zal. Er zijn natuurlijk enkele vrijmoedige proclamaties van misverstanden, maar ook zeer goede opmerkingen. Tot de eerste rubriek reken ik een opmerking over twee bladen.

Over het algemeen: een almanak, die de redactie eert.

K. S.

Het Vorstelijk Huwelijk.

N.V. Gebr. Zomer & Keuning's Uitg.-Mij — Wageningen.

We ontvingen een exemplaar van dit boekje. Het geeft de toespraak, door Prof. Obbink, niet zonder inschakeling van een bijbelwoord, gehouden ter gelegenheid van de huwelijksbevestiging van Prins en Prinses. Over de toespraak zal ons oordeel wel niet gevraagd zijn; bedoeling van deze uitgave zal wel

U hebt natuurlijk de artikelen van

Prof. Dr. K. SCHILDER

over

HET BOEK DER PSALMEN

in dit blad gelezen.

Neemt kennis van dit uitermate belangrijke werk. Het bevat een schat van populair wetenschappelijke gegevens.

Stelt nu niet uit maar koopt dit, door reeds meer dan 100 predikanten, aanbevolen werk.

Elke boekhandelaar heeft 't. Of stort U het bedrag op rekening 20000 van de Administratie: Geestelijke Liedereuli den Schat van de Kerk der Eeuwen, postbus 333, Den Haag. In kunstleder f1.90; in bruin linnen met gouden kopsnede f2.90 in echt leder gebonden f4.90.

hoofdzakelijk deze wezen, dat ons volk aan een mooi uur van (naar we hopen) historische betekenis blijvend herinnerd wordt. Uit dit oogpunt kunnen we de aanschaffing ten zeerste aanbevelen. Leeren kan men uit dit boekje niets; zich herinneren met behulp er van kan men gauw en goed. Mooie uitvoering; verlovingsportret, bijzonderheden uit den dienst; liederen, gebed, toespraak, huwelijksvragen. Elektra-letter, moderne navolging 16e eeuwse lettertype. Omslag-ontwerp en typografische verzorging van Toon Lukassen. Luxe uitvoering ook aanwezig (honderd exemplaren).

K. S.

KERKNIEUWS

GEREFORMEERDE KERKEN.

Tweetal te:

Bierum: B. Holwerda te Kantens en H. Mulder te Hornhuizen-Kloosterburen.

's-Gravenhage-West (vac. Dr. K. Dijk): Dr. G. C. Berkouwer te Watergraafsmeer en L. Oranje Cz. te Groningen.

Schiedam: W. de Graaf te Ommen en G. F. Hajer te Ede. Ter Aar: Cand. A. B. C. Hofland te Naaldwijk en Cand. N. Warner te Hardenberg.

Beroepen te:

Bierum: B. Holwerda te Kantens.

Nunspeet: M. J. van Dijken te Oostkapelle.

Afscheid van:

Beekbergen: J. Estié. Tekst: Psalm 138:8.

Overschild: W. Reinders. Tekst: Hebr. 13:8.

Intrede te:

Duisburg-Ruhrort: J. Boer. Tekst: Joh. 3:30. (31 Jan.)

Benoemd tot Hulpprediker te:

Drachten: Cand. A. S. Schaafsma te Gasselternijveen.

Emeritaat Ds W. Weener.

De Classis Grootegast der Geref. Kerken heeft aan Ds W. Weener, pred. te Munnekezijl, op zijn verzoek, in verband met het bereiken van den 70-jarigen leeftijd, eervol emeritaat verleend.

Candidaten tot den Heiligen Dienst.

De Classis 's-Gravenhage der Geref. Kerken heeft met goed gevolg praeparatoir geëxamineerd den heer C. Maan, die gaarne een eventueel beroep in overweging zal nemen en de kerken in de prediking dienen. Zijn adres is: Hoflaan 60 te 's-Gravenhage, telef. 89.

GEREFORMEERDE GEMEENTEN.

Beroepen te:

Aagtekerke-Oostkapelle: H. Ligtenberg te Lisse.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Beroepen te:

Angerlo (toez.): Cand. H. Visser, hulppred. te Gorssel.

Aalburg en Heesbeen: Cand. G. G. J. Monster te Rotterdam.

Bruckelen: K. J. v. d. Berg te Amersfoort.

Enmer-Compascuum (toez.): R. Bijl te Drogenham.

Grollo: Cand. P. Imberg te IJhorst.

Genemuiden: W. Rijnsburger te Oud-Beijerland.

Middelhamnis en te Neerlangbroek: L. Blok te Brandwijk.

Terwolde (toez.): Mr. H. van Ewijk te Arkel en Kedichem.

Tienhoven: N. Luitjendijk te Hoek van Holland.

Veendam: G. J. de Nie te Brouwershaven.

Wezep: F. H. Oostenbrug te Goudarak.

Aangenomen naar:

Aalburg en Heesbeen: Cand. G. G. J. Monster te Rotterdam.

Angerlo (toez.): Cand. H. A. Visser, hulppred. te Gorssel.

Renesse-Noordwelle: Cand. A. Faber te Oostburg.

Terwolde: Mr. H. van Ewijk te Arkel en Kedichem.

Veendam: G. J. de Nie te Brouwershaven.

Bedankt voor:

Groot Ammers: J. R. Cuperus te 's-Graveland-Capelle.

Hoewelaken (2e maal): J. Lekkerkerker te Oldebroek.

Middelburg: C. Hooykaas te Brielle.

Varik: Cand. H. A. Visser, hulppred. te Gorssel.

Wijngaarden en voor Zegveld: Cand. G. G. J. Monster te Rotterdam.

Intrede te:

Apeldoorn: H. Mondt. Tekst: Handel. 10:43.

Jaarsveld: Cand. C. C. T. Postma. Tekst: 2 Cor. 8:9.

Wouterswoude: Cand. E. Schroten. Tekst: 1 Cor. 2:2.

Afscheid van:

Oostermeer-Eestrum: J. Douwes. Tekst: Joh. 20:28.

Overleden:

A. Timmerman te 's-Gravenhage, emer.-pred., 83 jaar.

Medew.
Brug.
Mevr.
Dr. B.
Drs.
Erme.
's-Grav.
Philac.
Ds F.

Alle s.
Prof.

INHOUD:

III. — Uite.
Kerkelijk l.
polemiëc.
formatie?
ders in P.
berzingen
tegen Jera
werf de K.
Psalmen?
de Concent
sion." — F.

HO

Na

In het k.
per beantw.
op het vol.

1. Wat
wingen ova
de, heeft
behoef er
Schriftwoo
mand will-

2. Inzak
de betuigin
in dit opzie
heer Jan 2

3. Inzak
strofen be
zwaren. D
deel is gev
voor all

aanvaard
genomen
ming, ...
den tekst
strophen z
halve z.i.
doch die

Op ziele
consequen
dienen, al
Maar het
Ware dit

Hasper n
staan v
alles moet
betrekkelij
laten staam

teit m.i. t
dediging v
psalmen,
bewerkt, z

er zijn dar
en één var
Bovendien
even aange
gevolgd he

steund in
het woord
haalde uits
vreert. He
toespreekt,
behoort to
gelijk aant
letter van

enz. enz.)
34, 37, 11
dat den 6
geopende
keer „groc

1) De z.g.

Klaagliederen.